

folyóiratokkal fogják ellátni a népi kollégiumokat. Szívesen rendeznének Budapesten kép- és könyvkiállításokat, mégpedig a saját költségükön stb. Minderről valószínűleg Sötér osztályfőnök úr jelentést fog tenni a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak. Én csak azért tértem ki erre, mert a Joxe-szal folytatott beszélgetést rendkívül jellemzőnek tartom. Úgy látszik ugyanis, hogy a francia Külügyminisztérium kulturális osztálya valamivel megértőbb magatartást tanúsít Magyarország felé, mint a többi osztályok és úgy érzem, hogy ezt a hajlandóságot ki kell használnunk, mert pl. Joxe, akinek panaszkodtam a francia vízumok körüli anomáliákról, a legélesebben elítélte ezeket a túlkapásokat, sőt megígérte, hogy interveniálni fog ebben az ügyben.

Természetesen ezzel kapcsolatban felmerül az a kérdés is, hogy mennyire tudjuk különválasztani a francia politikát a francia kultúrpolitikától, és mennyire tudjuk értékelni a kultúrtényezők körében megnyilatkozó rokonszenvet a magyar népi demokrácia iránt. Joxe környezete azt is értésünkre adta, hogy szívesen vennék, ha a francia intézetek felavatására Joxe-ot meghívnák Budapestre. A francia–magyar kultúrhétről még nem beszélnek, és a kultúregyezményt nem szorgalmazták, mert az a véleményük, hogy „papír nélkül is tudunk kulturálisan együttműködni”. A vízum anomáliák felemlítésével értesűkre adtuk, hogy sajnós a kultúrpolitika és az egyéb megnyilvánulások kölcsönhatásban vannak egymással. Most már csak az a kérdés, hogy milyen keretekben tudjuk ezt a felénk tett lépést honorálni. Kétségtelen, hogy konkrét és számunkra kedvező ajánlatokkal álltak elő, valamint az is bizonyos, hogy már ők sem ragaszkodnak az eredeti, őszi elképzeléseikhez. Mindenesetre az a véleményem, hogy ezeket az ajánlatokat meggondolás tárgyává kell tennünk.

Felmerült még Sauvageot professzor díszdoktorrá avatásának kérdése is, de erre majd külön jelentésben térek ki.

PIL. 283. f. 12/109. 6. e. (egykorú másolat)

¹ Joxe professzor 1932–1939 között a francia népszövetségi delegáció tagja, 1923–1944-ben a Nemzeti Felszabadítási Bizottság főtitkára. 1916–1948 között a Quai kulturális osztályvezetője, majd Franciaország UNESCO-képviselője.

² Sötér István akadémikus, író és irodalomtörténész 1946–47-ben főosztályvezető-helyettes, majd 1947-től főosztályvezető a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban.

459. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. április 23.)

Felkérem Követ Urat, hogy európai gazdasági tanács 26-án kezdődő genfi értekezletén Magyarországot képviselje.

Bizottság tagjai:

Oltványi követ, Sulyok Béla Kereskedelmi Bank vezérigazgató, Nyerges János berni külkereskedelmi titkár.

Felszólalásának gondolatmenetéhez javasolom, ismertesse felszabadulás utáni gazdasági fejlődésünket, szembeállítva a nyugati sajtóban rágalommal hirdetett itthoni állítólagos gazdasági káosszal. Eredményeinket nemcsak hogy saját erőnkől értük el, de szándékosan állított akadályok ellenére. Példa legutóbbi amerikai intézkedés németországi magyar javak hazaszállításának megakadályozásáról. Részletes dokumentációt küldök.

Oltványit egyidejűleg értesítem.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)